

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง การเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕ เป็น “พระบิดาแห่งการปฏิรูปข้าวไทย” และ
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
รัชกาลที่ ๙ เป็น “พระบิดาแห่งการวิจัยและพัฒนาข้าวไทย”

โดยที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ มีพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อม แก่เกษตรกรและปวงชนชาวไทย ด้วยทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการปฏิรูปและพัฒนา แนวทางการผลิตข้าว และการวิจัยและพัฒนาข้าวไทยในห้วงแห่งรัชกาลตามลำดับ ทั้งนี้ ด้วยพระวิริยอุตสาหะ อุทิศกำลังพระวรกายและกำลังพระปัญญา ทำให้ข้าวไทยได้รับการพัฒนา อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ การวิจัยและปรับปรุงพันธุ์ การจัดระบบชลประทาน ที่เหมาะสม การขนส่งและการพัฒนาระบบการผลิตโดยรวม ประเทศไทยจึงมีความมั่นคง ทางด้านอาหาร และส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยรวมกล่าวคือ

๑. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ มีพระมหากรุณาธิคุณ ต่อการปฏิรูปข้าวไทย โดยทรงริเริ่มการปฏิรูปและพัฒนาแนวทางการผลิตข้าวใหม่ที่ส่งผลดี และเอื้อประโยชน์ต่อระบบการผลิตและการค้าข้าวของประเทศไทย มาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ การเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารราชการโดยการยกเลิกกรมนา แล้วจัดตั้งกระทรวงเกษตรราธิการเพื่อสนับสนุนด้านการผลิต การยกเลิกระบบศักดินา การคัดเลือกข้าวพันธุ์ดีมีคุณภาพจากต่างประเทศมาทดลองปลูก การจัดให้มีการประกวดพันธุ์ข้าว การขยายพื้นที่ปลูกข้าวด้วยการวางรากฐานระบบชลประทานสมัยใหม่ รวมทั้งนำเครื่องจักรไถนา มาทดลองใช้ในการผลิต และเป็นแบบอย่างของการทำเกษตรสมัยใหม่แก่เกษตรกร นอกจากนี้ ยังทรงสนับสนุนการค้าข้าวโดยริเริ่มระบบขนส่งทางรถไฟและกิจการไปรษณีย์โทรเลข เพื่อใช้ในการ เดินทางและขนส่งลำเลียงผลผลิตข้าว การวางรากฐานงานวิจัยและพัฒนาข้าวไทย โดยการจัดตั้ง โรงเรียนเกษตรราธิการเพื่อผลิตบุคลากรเข้ารับราชการในกรม กองต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรราธิการ รวมทั้งได้พระราชทานทุนเล่าเรียนหลวงให้ไปศึกษาด้านการเกษตรสาขาต่าง ๆ ยังต่างประเทศ

๒. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ มีพระมหา กรุณาธิคุณต่อการวิจัยและพัฒนาข้าวไทย โดยทรงพระราชดำริและทรงดำเนินการ

/เกี่ยวกับ ...

เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาข้าว ทรงมุ่งมั่นทุ่มเทกำลังพระวรกายในการปรับใช้ผลการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม แก่เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา อาทิ การฟื้นฟูพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ก่อให้เกิดขวัญกำลังใจและความภูมิใจในอาชีพเกษตรกร ทรงค้นคิดวิธีเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำนาขั้นบันได โครงการฝนหลวงเพื่อบรรเทาปัญหาความแห้งแล้ง การแก้ปัญหาดินเปรี้ยวในพื้นที่ต่าง ๆ ที่เรียกว่า “แก้งดิน” การกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีสู่เกษตรกรที่เรียกว่า “พันธุ์ข้าวทรงปลูกพระราชทาน” ทรงพระราชทานที่ดินเพื่อการวิจัยและพัฒนาข้าวไร่และธัญพืชเมืองหนาว ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์องค์การวิจัยและพัฒนาข้าว ทั้งในประเทศและต่างประเทศให้แก่มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และสถาบันวิจัยข้าวระหว่างประเทศ และพระราชทานทุนสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาข้าวให้แก่ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด

รัฐบาลสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและน้อมรำลึกในพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อการปฏิรูปข้าวไทย และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ต่อการวิจัยและพัฒนาข้าวไทยเป็นอเนกประการ รวมทั้งเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติทั้ง ๒ พระองค์ ในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปีงานวิจัยข้าวไทย ในปี ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีจึงได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบ

๑. ให้เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เป็น “พระบิดาแห่งการปฏิรูปข้าวไทย”

๒. ให้เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ เป็น “พระบิดาแห่งการวิจัยและพัฒนาข้าวไทย”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก

นายกรัฐมนตรี